

పూర్వకంగా చదివారో లేక మరచిపోయి చదివారో నాకు తెలియదు.¹⁴⁰ (అబూ దావూద్)

(۸۶۳ - [۴۲] (ضعیف) (۲۷۳/۱))

وَعَنْ عُرْوَةَ قَالَ: إِنَّ أَبَا بَكْرٍ الصِّدِّيقِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ صَلَّى الصُّبْحَ. فَقَرَأَ فِيهِمَا ب: (سُورَةُ الْبَقَرَةِ-۲) فِي الرَّكْعَتَيْنِ كِلْتَاهُمَا. رَوَاهُ مَالِكٌ.

863. (42) [1/273-బలహీనం]

'ఉర్వహ్' (ర) కథనం: అబూబకర్ (ర) ఫత్తీ నమా'జులోని రెండు రకాతుల్లోనూ సూరహ్ బఖరహ్ చదివారు.¹⁴¹ (మాలిక్)

(۸۶۴ - [۴۳] (صحيح) (۲۷۳/۱))

وَعَنِ الْفَرَاغِصَةِ بْنِ عُمَيْرٍ الْحَنْفِيِّ قَالَ: مَا أَخَذْتُ سُورَةَ يُوسُفَ إِلَّا مِنْ قِرَاءَةِ عُثْمَانَ بْنِ عَفَانَ إِيَّاهَا فِي الصُّبْحِ وَمِنْ كَثَرَةِ مَا كَانَ يُرَدِّدُهَا. رَوَاهُ مَالِكٌ.

864. (43) [1/273-దృఢం]

ఫరాఫి'స' బిన్ 'ఉమైర్ అల్ 'హన్సి(ర) కథనం: 'ఉస్మా'న్ బిన్'అప్సాన్ (ర) ఫత్తీ నమా'జులో సూరహ్ యూసుఫ్(12) అధికంగా చదవటంవల్ల విని జ్ఞాపకం చేసుకున్నాను.(మాలిక్)

(۸۶۵ - [۴۴] (صحيح) (۲۷۴/۱))

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَامِرٍ بْنِ رَبِيعَةَ قَالَ: صَلَّيْنَا وَرَاءَ عَمْرِاءِ ابْنِ الْخَطَّابِ الصُّبْحَ فَقَرَأَ فِيهَا بِسُورَةِ يُوسُفَ وَسُورَةَ الْحَجِّ قِرَاءَةً بَطِيئَةً قِيلَ لَهُ: إِذَا لَقَدْ كَانَ يَقُومُ حِينَ يَطْلُعُ الْفَجْرُ قَالَ: أَجَلٌ. رَوَاهُ مَالِكٌ.

865. (44) [1/274-దృఢం]

'ఆమిర్ బిన్ రబీ'అహ్ (ర) కథనం: మేము 'ఉమర్ (ర) వెనుక నమా'జ్ చదివాము. అతను రెండు రకాతుల్లో సూరహ్ యూసుఫ్ (12), సూరహ్ 'హజ్జ్ (22) లను ఆగి ఆగి చదివారు. 'ఆమిర్ను, " 'ఉమర్ (ర), ఫత్తీ ప్రారంభ సమయంలో చదువుతారా,' అని అడిగితే, 'అవునుని,' సమాధానం ఇచ్చారు. (మాలిక్)

(۸۶۶ - [۴۵] (ضعیف) (۲۷۴/۱))

140) వివరణ-862: అంటే రెండు రకాతుల్లోనూ ఒకే సూరహ్ చదవవచ్చును.

141) వివరణ-863: అంటే మొదటి రకాతులో కొంత, రెండవ రకాతులో మరికొంత చదువుకోవచ్చును.

وَعَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ قَالَ: مَا مِنَ الْفَصْلِ سُورَةٍ صَغِيرَةٍ وَلَا كَبِيرَةٍ إِلَّا قَدْ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُومُ بِهَا النَّاسَ فِي الصَّلَاةِ الْمَكْتُوبَةِ. رَوَاهُ مَالِكٌ.

866. (45) [1/274-బలహీనం]

'అమ్మి బిన్ షు'బబ్ తన తండ్రి ద్వారా, అతను తన తండ్రి ద్వారా కథనం: ప్రవక్త (స) ముఫ'స్సల్ చిన్నాపెద్దా సూరాల్లో దేన్నీ చదవకుండా, నేను వినకుండా ఉండలేదు.¹⁴²(మాలిక్)

(۸۶۷ - [۴۶] (مرسل حسن) (۲۷۴/۱))

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُثَيْبٍ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ: قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي صَلَاةِ الْمَغْرِبِ ب: (حَمَّ الدُّخَانِ-۴۴) رَوَاهُ النَّسَائِيُّ مُرْسَلًا.

867. (46) [1/274-ప్రామాణికం, తాబయీ ప్రోక్షం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'ఉత్బహ్ బిన్ మస్'ఉద్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) మగ్రిబ్ నమా'జులో 'హ్ మీమ్ దు'ఖాన్ (44) చదివారు. (సనాయి')

=====

۱۳- بَابُ الرُّكُوعِ

13. వంగుట (రుకూ')

నమా'జు ముఖ్య విధుల్లో రుకూ' కూడా ఒక ముఖ్య విధి. దీన్ని గురించి క్రింద 'హదీసు'ల్లో వివరంగా పేర్కొనడం జరిగింది. రుకూ' అంటే వంగటం. ఇస్లా మీయ పరిభాషలో వంగి, రెండుఅరచేతులను రెండు మోకాళ్ళ పై ఉంచటం, ఇంకా వీపు బల్లపరుపుగా ఉంచటం.

الفصل الأول

(۸۶۸ - [۱] (متفق عليه) (۲۷۵/۱))

عَنْ أَنَسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "أَقِيمُوا الرُّكُوعَ وَالسُّجُودَ. فَوَاللَّهِ إِنِّي لَأَرَاكُمْ مِنْ بَعْدِي".

868. (1) [1/275-ఏకీభవితం]

అనస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "రుకూ' సజ్జాలను సరిగ్గా చేయండి. అంటే ఆగి ఆగి నిదానంగా చేయండి. రుకూ' సజ్జా చేయడంలో తొందర పడకండి.

142)వివరణ-866: సూరహ్ హుజరాత్ (49) నుండి చివరి వరకు గల సూరాలను ముఫ'స్సల్ సూరాలు అంటారు. ముఫ'స్సల్ సూరాలు మూడు రకాలు. 1. 'తివాల్ ముఫ'స్సల్ (49-79) 2. అవ్ సా'త్ ముఫ'స్సల్ (80-91) 3. ఖి'సార్ ముఫ'స్సల్ (92-114).

అల్లాహ్ సాక్షి! మహిమతో నేను నావెనుక చూడ గలను." (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

(۲۷۵/۱) (متفق عليه) [۲] - ۸۶۹

وَعَنِ الْبَرَاءِ قَالَ: كَانَ رُكُوعُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَسُجُودُهُ وَبَيْنَ السَّجْدَتَيْنِ وَإِذَا رَفَعَ مِنَ الرُّكُوعِ مَا خَلَا أَقْيَامَ وَالْفُعُودَ قَرِيبًا مِنَ السَّوَاءِ.

869. (2) [1/275-ఏకీభవితం]

బరా' (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) యొక్క రుకూ', సజ్జా, రెండు సజ్జాల మధ్య కూర్చోవడం, రుకూ' తర్వాత నిల బడటం, సమానంగా ఉండేవి. ఖియామ్ మరియు ఖు'ఠాద్ తప్ప. ¹⁴³ (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

(۲۷۵/۱) (صحيح) [۳] - ۸۷۰

وَعَنْ أَنَسٍ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا قَالَ: "سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ". قَامَ حَتَّى يَقُولَ: قَدْ أَوْهَمَ ثُمَّ يَسْجُدُ وَيَقْعُدُ بَيْنَ السَّجْدَتَيْنِ حَتَّى يَقُولَ: قَدْ أَوْهَمَ. رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

870. (3) [1/275-దృఢం]

అనస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స), 'సమిఅల్లా హులీ మన్ 'హమిద్హా ' అని పలికి నిలబడి చాలాసేపు వరకు నిలబడే ఉంటారు. అది గ్రహించి మేము ప్రవక్త (స) మరచిపోయా రని అనుకుంటాము. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) సజ్జాచేస్తారు. ఇంకా రెండు సజ్జాల మధ్య చాలా సేపు కూర్చుంటారు. మేము మళ్ళీ ప్రవక్త (స) మరచి పోయారని అను కుంటాము. ¹⁴⁴ (ముస్లిమ్)

(۲۷۵/۱) (متفق عليه) [۴] - ۸۷۱

وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُكْرَهُ أَنْ يَقُولَ فِي رُكُوعِهِ وَسُجُودِهِ: "سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي". يَتَوَلَّى الْقُرْآنَ.

143) వివరణ-869: ఖియామ్ దీర్ఘంగా ఉండేది. ఎందుకంటే అందులో ఖిరా'అత్ అయ్యేది. అదేవిధంగా ఖు'ఠాద్ కూడా దీర్ఘంగా ఉండేది. ఎందుకంటే అందులో అత్త'హియాతు చదివేవారు. మిగిలిన విధులు రుకూ'. రుకూ' తర్వాత లేచి నిలబడటం అంటే ఖామ, సజ్జా, రెండు సజ్జాల మధ్య కూర్చో వటం అన్ని ఇంచుమించు సమానంగా ఉండేవి.

144) వివరణ-870: అంటే రుకూ' చేసి నిలబడిన తర్వాత చాలాసేపువరకు నిలబడేవారు. అదేవిధంగాసజ్జా చేసిన తర్వాత రెండవ సజ్జాకు ముందు చాలాసేపు కూర్చునే వారు. అంటే ఒక్కోసారి దీర్ఘంగా చదివించే వారు.

871. (4) [1/275-ఏకీభవితం]

'అయి'షహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) రుకూ', సజ్జాలలో చాలా ఎక్కువగా దు'ఆ చేసేవారు. "సుబ్ 'హాన కల్లాహుమ్మ రబ్బనా వ బి'హమిదిక అల్లాహుమ్మ'గిఫిరీలీ," - 'ఓ అల్లాహ్ నీవు పరిశుద్ధు డవు, ఓ మా ప్రభూ! మేము నీ స్తోత్రాన్ని కొనియాడు తున్నాము. నీవు మా పాపాలను క్షమించు'. ఇంకా ఈ పని ఖుర్ఆన్ కు అనుగుణంగా చేసే వారు. ¹⁴⁵ (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

(۲۷۶/۱) (صحيح) [۵] - ۸۷۲

وَعَنْهَا أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَقُولُ فِي رُكُوعِهِ وَسُجُودِهِ: "سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

872. (5) [1/276-దృఢం]

'అయి'షహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) రుకూ', సజ్జాలలో "సుబ్బూ'హున్, ఖుద్దూసున్, రబ్బుల్ మలా యి 'కతి వర్తూ'హ్," అని పలికేవారు. - అంటే, 'అల్లాహ్ పరిశుద్ధుడు, దైవదూతలకు, రూ'హుకు ప్రభువు.' (ముస్లిమ్)

(۲۷۶/۱) (صحيح) [۶] - ۸۷۳

وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "أَلَا إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَقْرَأَ الْقُرْآنَ رَاكِعًا أَوْ سَاجِدًا فَأَمَّا الرُّكُوعُ فَعَظُمُوا فِيهِ الرَّبُّ وَأَمَّا السُّجُودُ فَاجْتَهَدُوا فِي الدُّعَاءِ فَقَمِنُ أَنْ يُسْتَجَابَ لَكُمْ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

873. (6) [1/276-దృఢం]

ఇబ్నె 'అబ్బాస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "గుర్తుంచుకోండి! నన్ను రుకూ', సజ్జాలలో ఖుర్ఆన్ పఠించ రాదని వారించడం జరిగింది. కనుక రుకూ, సజ్జాలలో ఖుర్ఆన్ పఠించకండి. రుకూ'లో అల్లాహ్ గొప్ప తనాన్ని కొనియాడండి, సజ్జాలో ప్రార్థించేందుకు ప్రయత్నించండి. ఎందుకంటే సజ్జాలో ప్రార్థన స్వీకరించబడుతుంది." (ముస్లిమ్)

145) వివరణ-871: ఖుర్ఆన్ కు అనుగుణంగా అంటే, ఖుర్ఆన్ లో ఇలా ఉంది: "ఫసబ్బీ'హ్ బి'హమిద్ రబ్బిక్ వసీత'గిఫిరీహు" - 'ఓ ప్రవక్తా! నీవు నీ ప్రభువు స్తోత్రాన్ని కొనియాడు. ఇంకా ఆయన్ను క్షమాపణకై అర్థించు.' ప్రవక్త (స) దాని కనుగుణంగా అనుస రించారు. ప్రవక్త (స) ఈ దు'ఆను పఠించేవారు.

(٧) [صحیح] (٢٧٦/١) - ٨٧٤

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِذَا قَالَ الْإِمَامُ: سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ فَقُولُوا: "اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ". فَإِنَّهُ مَنْ وَافَقَ قَوْلَهُ قَوْلَ الْمَلَائِكَةِ غُيِّرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ".

874. (7) [1/276-దృఢం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ఇమాము, 'సమి' అల్లాహులిమన్ 'హమిదహ్' అని పలికి నపుడు, మీరు, 'అల్లాహుమ్మ రబ్బనా లకల్ 'హమీదు' అని పలకండి. ఎందుకంటే, ఎవరి పలుకు దైవదూతల పలుకుకు అనుగుణంగా ఉంటే, అతని అంతకు ముందు పాపాలన్నీ క్షమించబడతాయి. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

(٨) [صحیح] (٢٧٦/١) - ٨٧٥

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي أُوْفَى قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا رَفَعَ ظَهْرَهُ مِنَ الرُّكُوعِ قَالَ: "سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ" اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ". مِلَّةَ السَّمَاوَاتِ وَمِلَّةَ الْأَرْضِ وَمِلَّةَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

875. (8) [1/276-దృఢం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబీ అవ్ఫా (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) రుకూ నుండి లేచినపుడు, "సమిఅల్లాహులిమన్ 'హమిదహ్, అల్లాహుమ్మ లకల్ 'హమీదు, మీల్ అ'స్సమా వాతి వ మీల్ అ'ల్ అ'ర్'ది వ మీల్ అ' మాషీత మిన్ పైఇన్ బ'అదు.' అని పలికేవారు. - అంటే, రుకూ నుండి లేచినపుడు ఈ దు'ఆను చదివేవారు: 'అల్లాహ్ తనను ప్రశంసించిన వాని పలుకు విన్నాడు. ఓ మా ప్రభూ! భూమ్యాకాశాల నిండా, ఇంకా నీవు కోరినంత నీ స్తోత్రం ఉంది. దీనిద్వారా ఇమాము 'సమిఅల్లాహు లిమన్ 'హమిదహ్' అని అంటే - 'రబ్బనా వలకల్ 'హమీదు,' అని పలకాలి. (ముస్లిమ్)

(٩) [صحیح] (٢٧٦/١) - ٨٧٦

وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ الرُّكُوعِ قَالَ: "اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ مِلَّةَ السَّمَاوَاتِ وَمِلَّةَ الْأَرْضِ وَمِلَّةَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ أَهْلَ النَّبَاءِ وَالْمَجْدِ أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ وَكُنَّا لَكَ عَبْدُ اللَّهِ لَا مَانِعَ لِمَا أُعْطِيَ وَلَا مُعْطِي لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجُدُّ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

876. (9) [1/276-దృఢం]

అబూ స'యీద్ 'ఖుద్రీ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) రుకూ' నుండి లేచిన తరువాత ఈ దు'ఆను పలికే వారు. "అల్లాహుమ్మ లకల్ 'హమీదు మీల్ అ'స్సమా వాతి వ మీల్ అల్ అ'ల్'ది వ మీల్ అ' మాషీత మిన్ పైఇన్ బ'అదు అహ్లస్సనాఇ' వల్ మజీద్ అ'హమ్మ మాఖాలల్ 'అబీదు వ కుల్లునా లక 'అబీదున్ అల్లాహుమ్మ లా మాని'అ లిమా అ'తైత వలా ము'తీయ లిమా మన్'అత వలాయన్ ఫ'ఉ జ'ల్ జద్ది మిన్ కల్ జద్దు." - 'ఓ మా ప్రభూ! సర్వస్తోత్రాలు నీ కొరకే. భూమ్యాకాశాల నిండా, నీవు కోరినంత, ఆ తరువాత నీవే స్తోత్రానికి, గొప్పతనానికి తగినవాడవు. నీ దాసుడు పలికింది సత్యం. మే మంతా నీ దాసులమే. నీవు ఇచ్చిన వారికి ఎవరూ ఆపలేరు. నీవు ఆపినవారికి ఎవరూ ఇవ్వలేరు. నీ శిక్ష నుండి ధనవంతుని ధనం అతన్ని కాపాడలేదు." (ముస్లిమ్)

(١٠) [صحیح] (٢٧٦/١) - ٨٧٧

وَعَنْ رِفَاعَةَ بْنِ رَافِعٍ قَالَ: كُنَّا نَصَلِّي وَرَاءَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَلَمَّا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ الرُّكْعَةِ قَالَ: "سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ". فَقَالَ رَجُلٌ وَرَاءَهُ: رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ فَلَمَّا انْصَرَفَ قَالَ: "مَنْ الْمَتَكَلِّمُ أَفَافُ؟" قَالَ: أَنَا. قَالَ: "رَأَيْتُ بَعْضَهُ وَتَلَاثَيْنِ مَلَكًا يَتَنَبَّرُونَهَا أَيُّهُمْ يَكْتُمُهَا أَوَّلُ". رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

877. (10) [1/276-దృఢం]

రిఫా'అ బిన్ రా'ఫె (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) వెనుక మేము నమాజు చదివేవాళ్ళం. ప్రవక్త (స) రుకూ'నుండి తల ఎత్తిన తర్వాత, "సమిఅల్లాహు లిమన్ 'హమిదహ్," అని అనేవారు. ఒకసారి అనుకోకుండా ప్రవక్త(స), రుకూ నుండి లేచిన తర్వాత సమిఅల్లాహు లిమన్ 'హమిదహ్ అని అన్న వెంటనే ఒక ముఖ్బదీ, "రబ్బనా లకల్ 'హమీదు 'హమీదన్ కసీ'రన్ తయ్యిబన్ ముబారకన్ ఫీహ్" - 'ఓ మా ప్రభూ! పరిశుద్ధమైన స్తోత్రాలన్నీ నీ కొరకే' అని పలికాడు. నమాజు తర్వాత ప్రవక్త (స), 'ఆ దు'ఆ ఎవరు పలికారు?' అని అడిగారు. ఆ వ్యక్తి నేను పలికాను అని అన్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త (స), '30 మంది దైవదూతలు దాని పుణ్యాన్ని తీసుకొని వెళ్ళడానికి, వ్రాయడానికి పోటీపడుతూ ఉండటం నేను చూశాను,' అని ప్రవచించారు.' (బు'ఖారీ)

రెండవ విభాగం الْفَصْلُ الثَّانِي

[١١] - (صحیح) (٢٧٧/١)

عَنْ أَبِي مُسْعُودٍ الْأَنْصَارِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "لَا تُجْزَى صَلَاةُ الرَّجُلِ حَتَّى يَتِمَّ ظَهْرُهُ فِي الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ". رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَالدَّارِمِيُّ. وَقَالَ التِّرْمِذِيُّ: هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

878. (11) [1/277-దృఢం]

అబూ మస్'ఉద్ అన్సారి (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ఒక వ్యక్తి యొక్క నమాజు రుకూ', సజ్జాలలో తన నడుము, వీపులను సరిగ్గా ఉంచనంత వరకు నెరవేరదు." (అబూ దావూద్, తిర్మిజి/ప్రామాణికం, దృఢం, నసాయి, ఇబ్నీ మాజహ్, దార్మి)

[١٢] - (حسن) (٢٧٧/١)

وَعَنْ عُفَيْةَ بِنِ عَامِرٍ قَالَ: لَمَّا نَزَلْتُ (فَسَبَّحَ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ- ٦٩: ٥٢). قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "اجْعُلُوهَا فِي رُكُوعِكُمْ". فَلَمَّا نَزَلْتُ (سَبَّحَ اسْمُ رَبِّكَ الْأَعْلَى- ٨٧: ١). قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "اجْعُلُوهَا فِي سُجُودِكُمْ". رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ وَالدَّارِمِيُّ.

879. (12) [1/277-ప్రామాణికం]

'ఉఖ్బుల్ బిన్ 'అమిర్ (ర) కథనం: 'ఫసబ్బిహ్ బి ఇస్మి రబ్బి కల్ 'అ'జీమ్' (అల్-హాఖ్ఖిహ్, 69:52) అవత రించబడినపుడు ప్రవక్త (స) ఈ అంశాన్ని రుకూ'లో పలకండి. అంటే, "సుబ్'హాన రబ్బియల్ 'అ'జీమ్." ఇంకా, 'సబ్బిహ్ సుమ్మ రబ్బి కల్ ఆలా,' (అల్-అలలా, 87:1) అవత రించబడినపుడు, "సుబ్'హాన రబ్బి యల్ అ'లలా," అని సజ్జాలలో పరిచించండి, అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, ఇబ్నీ మాజహ్, దార్మి)

[١٣] - (لم تتم دراسته) (٢٧٧/١)

وَعَنْ عَوْنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ ابْنِ مُسْعُودٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِذَا رَكَعَ أَحَدُكُمْ، فَقَالَ فِي رُكُوعِهِ: سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ فَقَدْ تَمَّ رُكُوعُهُ. وَذَلِكَ أَذْنَاهُ وَإِذَا سَجَدَ، فَقَالَ فِي سُجُودِهِ: سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، فَقَدْ تَمَّ

سُجُودُهُ وَذَلِكَ أَذْنَاهُ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ ابْنُ مَاجَةَ. وَقَالَ التِّرْمِذِيُّ: لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِمُتَّصِلٍ لِأَنَّ عَوْنَ لَمْ يَلْقَ ابْنَ مُسْعُودٍ.

880. (13) [1/277-అపరిశోధితం]

'బెన్ బిన్ 'అబ్దుల్లాహ్ (ర), 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మస్'ఉద్ ద్వారా కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, 'మీలో ఎవరైనా రుకూ' చేసి, రుకూ'లో మూడుసార్లు, "సుబ్'హాన రబ్బియల్ 'అ'జీమ్," అని అంటే, అతని రుకూ పూర్తయ్యింది. మూడుసార్లు కనిష్ట సంఖ్య. అదేవిధంగా సజ్జా చేసి, సజ్జాలలో, "సుబ్'హాన రబ్బియల్ అ'లలా," అని మూడుసార్లు పలికితే, అతని సజ్జా పూర్తయ్యింది. మూడుసార్లు కనిష్ట సంఖ్య." (తిర్మిజి/తాబయీ ప్రొక్తం, అబూదావూద్, ఇబ్నీ మాజహ్)

[١٤] - (صحیح) (٢٧٨/١)

وَعَنْ حُذَيْفَةَ: أَنَّهُ صَلَّى مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. فَكَانَ يَقُولُ فِي رُكُوعِهِ: "سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ". وَفِي سُجُودِهِ: "سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى". وَمَا أَتَى عَلَى آيَةِ رَحْمَةٍ إِلَّا وَقَفَ وَسَأَلَ وَمَا أَتَى عَلَى آيَةِ عَذَابٍ إِلَّا وَقَفَ وَتَعَوَّدَ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَالدَّارِمِيُّ وَرَوَى النَّسَائِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ إِلَى قَوْلِهِ: "الْأَعْلَى". وَقَالَ التِّرْمِذِيُّ: هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

881. (14) [1/278-దృఢం]

'హుజై'ఫా (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) తో కలసి అతను నమాజు చదివారు. ప్రవక్త (స) రుకూ'లో 'సుబ్'హాన రబ్బియల్ 'అ'జీమ్' అని పరిచేవారు. ఇంకా సజ్జాలలో 'సుబ్'హాన రబ్బియల్ అ'లలా అని పరిచేవారు. ఇంకా కారుణ్య వాక్యాలు పఠిస్తే, ఆగి కారుణ్యాన్ని అర్థిస్తారు, అదేవిధంగా దైవశిక్ష గల వాక్యాలు పఠిస్తే, దైవశిక్ష నుండి శరణు వేడు కుంటారు. (తిర్మిజి/ప్రామాణికం, దృఢం; అబూ దావూద్, దార్మి, నసాయి, ఇబ్నీ మాజహ్)

مُؤَادِصَ وَبِیْهَاقِ الْفَصْلُ الثَّلَاثُ

[١٥] - (صحیح) (٢٧٨/١)

عَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قُفْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَلَمَّا رَكَعَ مَكَثَ قَدْرَ سُورَةِ الْبَقَرَةِ. وَيَقُولُ فِي رُكُوعِهِ: "سُبْحَانَ ذِي الْجَبَرُوتِ وَالْمَلَكُوتِ وَالْكِبْرِيَاءِ وَالْعَظَمَةِ". رَوَاهُ النَّسَائِيُّ.

882. (15) [1/278-దృఢం]

'బెన్ బిన్ మాలిక్ (ర) కథనం: నేను ప్రవక్త (స)తో కలసి నమాజు చదివాను. ప్రవక్త (స) రుకూ' చేసి,

146) వివరణ-878: వీపును సరిగ్గా ఉంచడమంటే, నమాజు లోని విధులను సరిగ్గా నిర్వహించటం రుకూ', సజ్జాలను నిదానంగా, ప్రశాంతంగా నెరవేర్చాలి. రుకూ' తర్వాత, సజ్జా తర్వాత ప్రశాంతంగా నిలబడాలి, కూర్చోవాలి. అప్పుడే నమాజు నెరవేరుతుంది.

రుకూ'లో సూరహ్ బఖరహ్(2) చదివినంతనేపు ఈ దు'ఆ చదివారు. "సుబ్హాన జిల్జబరూత్ వల్ మలకూత్ వల్ కీబీరియాయి', వల్ 'అ'జ్మహ్, - 'సార్వభౌముడు అయిన అల్లాహ్ పరిశుద్ధుడు, గొప్పవాడు, అధికారం గలవాడు.' (నసాయి)

అంటే అప్పుడప్పుడూ ప్రవక్త(స) రుకూ' దీర్ఘంగా ఉండేది.

(۲۷۸/۱) (ضعيف) [۱۶] - ۸۸۳

وَعَنْ ابْنِ جُبَيْرٍ قَالَ: سَمِعْتُ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ يَقُولُ: مَا صَلَّيْتُ وَرَاءَ أَحَدٍ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَشْبَهَ صَلَاةَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ هَذَا الْفَتَى يَغْنِي عُمَرُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ قَالَ: قَالَ: فَحَزَرَ رُكُوعَهُ عَشْرَ تَسْبِيحَاتٍ وَسُجُودَهُ عَشْرَ تَسْبِيحَاتٍ. رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتَّيَّمِيُّ.

883. (16) [1/278-బలహీనం]

ఇబ్నె జుబైర్ (ర) కథనం: అనస్ బిన్ మాలిక్ (ర) ఇలా అంటూ ఉండగా నేను విన్నాను, "ప్రవక్త (స) తర్వాత ఆయన లాంటి నమా'జు చదివినదే ఎవరి వెనుకా నేను నమా'జు చదవలేదు, అయితే 'ఉమర్ బిన్ 'అబ్దుల్ 'అ'జీజ్ తప్ప. మేము అతని నమా'జులోని రుకూ'ను గమనించాము. 10 సార్లు సుబ్హానల్లాహ్ చదివేలా ఉండేది సజ్దా కూడా అంతే దీర్ఘంగా ఉండేది." (అబూ దావూద్, నసాయి)

(۲۷۸/۱) (صحیح) [۱۷] - ۸۸۴

وَعَنْ شَقِيقٍ قَالَ: إِنَّ حَذِيفَةَ رَأَى رَجُلًا لَا يُتِمُّ رُكُوعَهُ وَلَا سُجُودَهُ فَلَمَّا قَضَى صَلَاتَهُ دَعَاهُ فَقَالَ لَهُ حَذِيفَةُ: مَا صَلَّيْتَ. قَالَ: وَأَخْسَبُهُ قَالَ: وَلَوْ مَتَّ مَتَّ عَلَى غَيْرِ الْفَطْرَةِ الَّتِي فَطَرَ اللَّهُ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. رَوَاهُ أَبُو الْخُبَيْرِ.

884. (17) [1/278-దృఢం]

షఖీఖ్ కథనం: హుజైఫా (ర) ఒక వ్యక్తి నమా'జు చదువు తుండగా చూశారు. అతడు రుకూ', సజ్జాలను నిదానంగా చేయడంలేదు. ఆవ్యక్తి నమా'జు ముగించిన తర్వాత అతన్ని పిలిచి, 'నువ్వు నమా'జు చదవలేదు, ఉల్లేఖనకర్త కథనం, నా అనుమానం హుజైఫా ఒకవేళ నువ్వు ఇలాగే నమా'జు చదువుతూ మరణిస్తా, అల్లాహ్ ప్రవక్త(స)ను సృష్టించిన ధర్మానికి వ్యతిరేకంగా మరణిస్తావు, అంటే ఇస్లామ్

వ్యతిరేక స్థితిలో మరణిస్తావు,' అని కూడా అన్నారు. (బు'ఖారి)

అంటే నమా'జులోని ముఖ్య విధులను సరిగా, నిదానంగా ఆచరించడం తప్పనిసరి విధి.

(۲۷۹/۱) (صحیح) [۱۸] - ۸۸۵

وَعَنْ أَبِي قَتَادَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "أَسْوَأُ النَّاسِ سَرَقَةً الَّذِي يَسْرِقُ مِنْ صَلَاتِهِ". قَالُوا: "يَا رَسُولَ اللَّهِ وَكَيْفَ يَسْرِقُ مِنْ صَلَاتِهِ؟" قَالَ: "لَا يَتِمُّ رُكُوعَهَا وَلَا سُجُودَهَا". رَوَاهُ أَحْمَدُ.

885. (18) [1/279-దృఢం]

అబూ ఖతాదహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స), 'నమా'జును దొంగలించేవాడు అందరికంటే నీచమైన దొంగ,' అని ప్రవచించారు. దానికి అక్కడున్నవారు, 'ఓ ప్రవక్తా! నమా'జును ఎలా దొంగిలిస్తాడు,' అని విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'అంటే రుకూ', సజ్జాలను సరిగా ఆచరించడు. అలాంటివాడు నమా'జు దొంగ,' అని అన్నారు. (అ'హ్మద్)

(۲۷۹/۱) (صحیح) [۱۹] - ۸۸۶

وَعَنْ النُّعْمَانِ بْنِ مُرَّةٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: مَا تَرَوْنَ فِي السَّارِبِ وَالرَّائِي وَالسَّارِقِ؟" وَذَلِكَ قَبْلَ أَنْ تَنْزَلَ فِيهِمُ الْحُدُودُ. قَالُوا: "اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ". قَالَ: "هُنَّ فَوَاحِشُ وَفِيهِنَّ عُقُوبَةٌ وَأَسْوَأُ السَّرِقَةِ الَّذِي يَسْرِقُ مِنْ صَلَاتِهِ". قَالُوا: "وَكَيفَ يَسْرِقُ مِنْ صَلَاتِهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟" قَالَ: "لَا يُتِمُّ رُكُوعَهَا وَلَا سُجُودَهَا". رَوَاهُ مَالِكٌ. وَرَوَى الدَّارِمِيُّ نَحْوَهُ.

886. (19) [1/279-దృఢం]

నోమాన్ బిన్ ముర్రహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స), 'సారాయి త్రాగేవాడి గురించి, వ్యభిచారం చేసేవాడి గురించి, దొంగ తనం చేసేవాడి గురించి మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?' అని తన అనుచరులను అడిగారు. దానికి అనుచరులు, 'అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్తకే బాగా తెలియాలి,' అని విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త(స), 'ఇవన్నీ పాప కార్యాల్, వీటికి శిక్షలు ఉన్నాయి. కానీ అందరికంటే నీచమైన వాడు నమా'జును దొంగలించేవాడు,' అని అన్నారు. దానికి అనుచరులు, 'నమా'జును ఎలా దొంగిలిస్తాడు,' అని విన్నవించుకోగా, ప్రవక్త (స), 'రుకూ' మరియు సజ్జాలను సరిగా ఆచరించనివాడే నమా'జు దొంగ,' అని అన్నారు. (మాలిక్, దార్మి)